

APTEEKKIJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

– jatkotoimenpide-ehdotukset seuraaville hallituskausille

HALLITUSKAUSI 2023–2027		HALLITUSKAUSI 2027–2031		
	Kehittämisehdotukset	Jatkoselvittävät asiat	Kehittämisehdotukset	Jatkoselvittävät asiat
Lääkkeiden vähittäisjakelu	<p> Kehittää moniammatillista yhteistyötä apteekkien ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden välillä sekä yhteydenpitoväline ja toimintatavat sen käyttämiseksi.</p>	<p> Selvittää tietojärjestelmien, tietotuotannon ja tiedonhallinnan hyödyntämistä ja tarvittavaa kehittämistä lääkkeiden vähittäisjakelun kansallisen ohjaamisen, valvonnan sekä seurannan kannalta.</p>	<p> Määritellä vähittäisjakelutoiminnassa käytettäville tietojärjestelmille kriteerit, jotta tietojärjestelmistä saadaan sekä lääkkeiden vähittäisjakeluun että valvontaan tarpeelliset tiedot.</p>	<p> Selvittää, miten apteekkien toteuttamaa lääke- ja lääkitysturvallisuustyötä ja sen vaikutuksia voitaisiin mitata.</p>
	<p> Määritellä vähittäisjakelijan vastuu lääkeshoidon seurannassa ja tukemisessa.</p>	<p> Selvittää nikotiinivalmisteiden myynnin jakelukanavan vapauttamisen vaikutukset valmisteiden turvalliseen ja oikeanlaiseen käyttöön sekä valmisteiden käytön lisääntymiseen ja kustannuksiin.</p>	<p> Määritellä tarvittavat valtakunnalliset toimintamallit toimijoiden välisen yhteistyön edistämiseksi.</p>	
	<p> Velvoittaa vähittäisjakelijat näyttämään asiakkaille ajantasaiset lääkkeiden saatavuus- ja hintatiedot joko ennen lääketoimitusta tai sen yhteydessä.</p>	<p> Selvittää apteekeissa työskentelevän farmaseuttisen henkilöstön määrä eri ajankohtina (vuorokauden aika, viikonpäivä, pyhäpäivät jne.) ja eri alueilla suhteutettuna väestöön ja sairastavuuteen sekä lääkkeiden myyntiin.</p>	<p> Määritellä kohtuulliset ja riittävät aukioloajat apteekeille (alueeseen, väestön määrään, sairastavuuteen sekä lääkkeiden määrään suhteutettuna).</p>	
	<p> Varmistaa yhdenvertaisten palveluiden toteutuminen seuraamalla lääkkeiden etämyynnin vaikutuksia lähipalveluiden kannattavuuteen ja kattavuuteen.</p>		<p> Seurata lääkkeiden toimitusvarmuutta viranomaislähtöisesti.</p> <p> Kehittää yksityisyyden suojan tasoa apteekeissa niin, että huomioidaan myös palveluiden monikanavaisuus ja lääkkeiden etämyynti.</p> <p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämisehdotukset</p>	
Apteekkilupajärjestelmä ja apteekkien omistajuus	<p> Kehittää apteekki- ja sivuapteekkilupien myöntämisprosessia mm. läpinäkyvyyden, osaamisvaatimusten ja valintaperusteiden osalta.</p>	<p> Lupajärjestelmän mahdolliseen muutokseen liittyvät jatkoselvittävät asiat omistajuusmallista riippumatta: luvan myöntämisen yleiset edellytykset, muutosprosessi, rationaalinen lääkemyynti, turvallisuuden ja laadun varmistaminen, toiminnan kannattavuus etenkin harvaan asutuilla alueilla, verotulojen muutos, ylivoittojen hallinta, tiedonsaantioikeudet, julkisen palveluvelvoitteen soveltaminen sekä yhteiskuntaa ja asiakkaita hyödyttävän kilpailun toteutuminen.</p>	<p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämisehdotukset</p>	<p> Selvittää yliopistojen apteekkien erityisasemaan ja –tehtäviin sekä erillisääntelyyn kohdistuvat muutostarpeet (esim. apteekkikentän toimijoiden heterogeenisuuden tuomat sääntelyn haasteet sekä sivuapteekkien määrä yliopistollisilla ja yksityisillä apteekeilla).</p>
		<p> Selvittää erillisen lääkkeiden etämyyntiluvan mahdollisuutta.</p>		<p> Selvittää Åbo Akademin apteekkiluvan tarvetta ja perusteita.</p>
		<p> Selvittää, miten määrä sääntelystä luopuminen vaikuttaisi apteekkijärjestelmään.</p>		<p> Selvittää yliopistojen apteekkien rooli ja erityistehtävät suhteessa lääkkeiden vähittäisjakelun tavoitteisiin ja -jakelijoille määriteltyihin tehtäväkokonaisuuksiin sekä minkälaista tutkimusta ne tekevät.</p>
		<p> Selvittää, miten apteekkien tarkemmista sijaintialueista luopuminen on vaikuttanut mm. sijainteihin, asiakkaiden kokemaan palvelun tasoon, sekä lääkkeiden ja palveluiden saatavuuteen ja saavutettavuuteen, ja arvioida tarkemman sijaintisääntelyn tarvetta.</p>		<p> Selvittää, onko uusien apteekkien perustamisen valitusprosessin virtaviivaistaminen 1.4.2022 tulleiden lääkelainsäädännön muutosten myötä vaikuttanut valitusprosessien kestoon.</p>

 = Välttämätön
 = Tärkeä
 = Tarpeellinen
 = Turvallisuus
 = Saatuus
 = Talous

	HALLITUSKAUSI 2023–2027		HALLITUSKAUSI 2027–2031	
	Kehittämisehdotukset	Jatkoselvitettävät asiat	Kehittämisehdotukset	Jatkoselvitettävät asiat
Apteekitalous	<p> Käynnistää apteekkitalouden kokonaisuudistus. Uudistuksessa huomioidaan apteekkivero ja lääketaksa yhdessä siten, että huomioidaan apteekkien tosiasiallinen kannattavuus sekä turvataan maanlaajuinen apteekkiverkosto, rationaalisen lääkehoidon toteutumiseksi farmaseuttinen tuki (ml. lääkeneuvonta), lääkitysturvallisuus ja lääkkeiden saatavuus.</p>	<p> Selvittää apteekkiveron tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus sekä arvioida vaihtoehtoja erillistä tukimallia varmistamaan maankattava apteekkiverkosto.</p>	<p> Kehittää apteekkitalouden ajantasaista ja nopeaa tiedonkeruuta ohjauksen tarpeisiin.</p>	<p> Selvittää yliopistojen apteekkien rahoituksellinen yhteys omistavaan yliopistoon ja apteekkitalouden muutosten merkitys yliopistojen kokonaistaloudelle.</p>
	<p> Selkeyttää apteekkien yhteydessä toimivien erillisten osakeyhtiöiden asemaa huomioiden apteekkien kokonaistalous.</p>	<p> Selvittää edellytykset resepti- ja itsehoitolääkkeiden lääketaksan laskentaperusteiden yksinkertaistamiseen.</p>	<p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämisehdotukset</p>	
	<p> Määrittellä apteekkeille reseptilääkkeiden lääketoimituksesta myönnettävän korvauksen (nyk. toimitusmaksu) kohtuullisuus sekä lääketoimituksen sisältö ja laatuvaatimukset.</p>	<p> Selvittää itsehoitolääkkeiden hintakehitys (04/2022 alkaen sallittujen alennusten vaikutus).</p>		
	<p> Vahvistaa apteekille taloudellinen kannuste vaihtaa aina edullisimpaan vaihtokelpoiseen lääkkeeseen.</p>			
Etäasiointi ja apteekkien verkkopalvelut	<p> Kehittää lääkkeiden etämyynnin tiedonhallintaa, ottaen huomioon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lääkemääräystietojen ja Kelan etuustietojen käsittely • puolesta-asiointi • tietosuoja ja tietoturva 	<p> Selvittää muista maista Suomeen suuntautuvan etämyynnin ja EU-säännösten vaikutusta kansalliseen apteekkitoimintaan sekä tähän liittyen lääkekorvausjärjestelmän mahdollisia muutostarpeita.</p>	<p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämisehdotukset</p>	
	<p> Kehittää lääkkeiden etämyynnissä annettavaa lääkeneuvontaa huomioiden, että lääkkeiden toimittaminen etänä eroaa lähipalvelun toimittamisprosessista.</p>	<p> Selvittää etäasioinnin logistiikan sääntelyn ja ohjauksen kehittämistarpeet.</p>		
		<p> Selvittää mahdollisuutta laajentaa apteekin verkkopalvelun kautta toimitettavaa lääkevalikoimaa.</p>		
Lääkkeiden annosjakelu	<p> Määrittellä annosjakelupalvelun vähimmäisvaatimukset.</p>	<p> Selvittää julkisen terveydenhuollon palvelurakenteen muutoksen vaikutukset annosjakelun kilpailutuksiin (kilpailutusten vastuun siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille).</p>	<p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämisehdotukset</p>	<p> Selvittää annosjakelutoiminnassa käytössä olevien tietojärjestelmien kehittämistarpeet.</p>
	<p> Määrittellä annosjakelulääkkeen toimittamiseen ja annosteluun osallistuvien toimijoiden roolit ja vastuut.</p>	<p> Selvittää, kuinka annosjakelun toteuttamisen sujuvuutta voitaisiin parantaa lääkkeiden saatavuuskatkosten tilanteissa (ml. viranomaisvalvonta).</p>		
	<p> Määrittellä kilpailutusten ulkopuolelle jäävien annosjakeluasiakkaiden osalta (yksityisasiakkaat) annosjakelupalkkion enimmäishinta (huomioiden erityisesti manuaalinen annosjakelu ja toimeentulotukiasiakkaat) sekä päivittää annosjakelupalvelun korvattavuuskriteerit.</p>	<p> Selvittää annosjaeltuja lääkkeitä pakkaavien apteekkien yhteydessä toimivien lääketukkukauppojen vaikutusta lääkejakeluketjuun sekä lääkekatteiden jakautumiseen (annosjakelulääkkeen rahavirrat).</p>		
	<p> Määrittellä annosjakelun pakkaamiseen osallistuvien toimijoiden roolit ja vastuut (huomioiden erilliset annosjakeluyksiköt).</p>			
	<p> Määrittellä annosjakelun lääkkeiden pakkaustoiminnan lupa.</p>			

		HALLITUSKAUSI 2023–2027		HALLITUSKAUSI 2027–2031	
		Kehittämisehdotukset	Jatkoselvitettävät asiat	Kehittämisehdotukset	Jatkoselvitettävät asiat
Apteekkien palvelut	<p> Määritellä apteekeista tarjottavat sääntelyn velvoittamat farmaseuttiset palvelut, lääkeshoidon onnistumista tukevat vapaaehtoiset lisäpalvelut ja niiden laatukriteerit. Tämän jälkeen tulee arvioida palveluiden hinnoittelu ja mahdollinen korvattavuus.</p>	<p> Selvittää, mitä palveluita voi tarjota apteekkiluvalla ja mitä apteekkien tiloissa toimivien erillisten terveysyritysten luvalla sekä selkeyttää eri luvilla tarjottavien palveluiden valvontavastuut ja ohjaus.</p>	<p> Kehittää apteekkisopimusmenettelyä osana Kanta-lääkityslistatyötä ja luoda sen pohjalta ratkaisukuvaus menettelyn siirtämiseksi osaksi Kanta-palveluja. Kehittämisessä on huomioitava tarve yhteisille jakelu- ja hinnoitteluperiaatteille potilaiden yhdenvertaisen aseman varmistamiseksi.</p>	<p> Kuvata digitalisaation ja tiedonhallinnan hyödyntämisen mahdollisuuksia apteekkien lisäpalveluissa ja tunnistaa mahdolliset esteet digitalisaation hyödyntämiselle.</p>	
	<p> Arvioida mahdollisuutta yhdenmukaistaa apteekkien tarjoamien farmaseuttisten palveluiden arvonlisävero muiden sote-palveluiden kanssa.</p>	<p> Selvittää apteekkien ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden välisen yhteistyön tarpeet, edellytykset ja esteet hyvinvointialueilta.</p>	<p> Määritellä, mitä Kanta-tietoihin liittyviä tiedonsaanti- ja merkitsemisoikeuksia apteekilla on lisäpalveluiden tuottamiseksi sekä mitä tietoja viranomaisen saa valvontatyötä varten.</p>	<p> Selvittää, voiko suorakorvausjärjestelmän toteuttaminen olla jatkossa velvoittavaa lainsäädäntöä.</p>	
	<p> Selkeyttää apteekkien tarjoamien farmaseuttisten lisäpalveluiden mahdolliset luvat, valvonta ja ohjeistus.</p>	<p> Selvittää, miten lääkeneuvonnan toteutuminen apteekissa voidaan dokumentoida siten, että siitä hyötyisivät myös muut lääkeshoidon toteuttamiseen osallistuvat ammattilaiset ja valvovat viranomaiset.</p>	<p>+ Edellisistä jatkoselvityksistä nousseet kehittämissuositukset</p>		
	<p> Tarkastella apteekkien tarjoamien lisäpalveluiden sääntely suhteessa yksityisten sote-palveluntarjoajien palveluiden sääntelyyn.</p>	<p> Lääkeshoidon vaikuttavuuden, kustannusvaikuttavuuden ja laadun sekä siihen käytettävien resurssien arvioimiseksi ja kehittämiseksi tulee löytää mittareita, joilla näitä voitaisiin arvioida.</p>			
	<p> Kehittää lääkkeiden toimittamisen toimintamallia lääkehoidon katkeamattomuuden varmistamiseksi saatavuushäiriöiden tai lääkemääräyksen epäselvyyksien ratkaisemiseksi tilanteissa, jotka voitaisiin ratkaista tarkoituksenmukaisesti apteekissa.</p>				
	<p> Saattaa Suomen lainsäädäntö lääkeshoidon osalta EU-direktiivin mukaiseksi ja tämän jälkeen selvittää mahdolliset muutostarpeet lääkkeiden hinnoittelua ja korvattavuutta koskevaan sääntelyyn.</p>				
	<p> Kehittää apteekkien tietojärjestelmiä, jotta lääkkeiden toimittaminen olisi sujuvampaa ja lääkeshoidon jäisi enemmän aikaa.</p>				
	<p> Kehittää lääkkeiden suorakorvauksen toimintatapoja yhdessä lääkitystietojen tiedonhallinnan kanssa apteekkiasioinnin ja korvauskäsittelyn tehokkuuden ja sujuvan asiakaspalvelun varmistamiseksi (huomioiden eri palvelukanavat).</p>				
	<p> Kehittää apteekkien antamaa lääkeshoidon (huomioiden eri palvelukanavat) asiakaslähtöisesti moniammatillisen lääkehoidon prosessin osana, yhteistyössä muiden lääkeshoidon toteuttamiseen osallistuvien ammattilaisten kanssa.</p>				
<p> Määritellä apteekissa annettavan lääkeshoidon (huomioiden eri palvelukanavat) sisältö nykyistä tarkemmin tasalaatuisen lääkeshoidon edistämiseksi sekä lääkeshoidon toteutumisen ja laadun varmistamiseksi.</p>					

 = Välttämätön
 = Tärkeä
 = Tarpeellinen
 = Turvallisuus
 = Saatavuus
 = Talous